

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 0. maj 2009

3. udkast
(Ændringsforslag og betækningsbidrag fra DF)

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og andre love

(Udbud af danske erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet)

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, og undervisningsministeren har stillet nr. 2-5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 31. marts 2009 og var til 1. behandling den 5. maj 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 30. marts 2009 dette udkast til udvalget, jf. L 188 – bilag 1. Den 28. april 2009 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar til udvalget. Den 30. april 2009 sendte undervisningsministeren et høringssvar til udvalget.

Samråd

Udvalget har været inviteret til at deltage i samråd den 29. april 2009 i Udvalget for Videnskab og Teknologi med videnskabsministeren og undervisningsministeren om væsentlige forskelle i de modeller for udbud af uddannelser, der er valgt i henholdsvis L 188 og L 147 (Forslag til lov om ændring af universitetsloven. (Tildeling af dansk eksamensbevis for visse uddannelser i udlandet, fleksible fripladser og stipendier m.v.)) Udvalget har efterfølgende modtaget de 2 ministres talepapirer til samrådet.

Teknisk gennemgang

Udvalget har været inviteret til at deltage i teknisk gennemgang den 6. maj 2009 i Udvalget for Videnskab og Teknologi med videnskabsministeren og embedsmænd fra Ministeriet for Videnskab,

Teknologi og Udvikling og Undervisningsministeriet over L 188 og L 147 (Forslag til lov om ændring af universitetsloven. (Tildeling af dansk eksamensbevis for visse uddannelser i udlandet, fleksible fripladser og stipendier m.v.))

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Et af udvalget spørgsmål og ministeren svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

<>

Der knytter sig, efter Dansk Folkepartis opfattelse, visse problemstillinger til tanken om i højere og højere grad at sælge uddannelse til højestbydende. Der kan opstå en situation, hvor en uddannelsesaktivitet i udlandet medfører, at det faglige og uddannelsespolitiske fokus flyttes fra de danske aktiviteter til de udenlandske aktiviteter.

Det er afgørende for Dansk Folkeparti, at udbuddet af danske uddannelser i udlandet er målrettet udenlandske studerende, som ønsker en dansk uddannelse, og eventuelt danske virksomheder, som ønsker danskuddannet lokal arbejdskraft til virksomhedens udenlandske aktiviteter. Der er naturligvis også en vis forventning om, at danske uddannelser i udlandet vil påvirke internationaliseringen af danske uddannelsesinstitutioner gennem indhentning af inspiration og erfaring. Modsat kunne det også tænkes, at danske uddannelsestraditioner vil kunne medvirke positivt til demokratiudvikling i tredje verdenslande. Der er, set med Dansk Folkepartis øjne, argumenter både for og imod lovforslaget.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium ønsker i deres høringssvar, at det bliver afklaret, hvordan lovforslaget forholder sig til de lovgivningsmæssige restriktioner om undervisning på andre sprog end dansk i de pædagogiske uddannelser, herunder læreruddannelsen. Det tolker Dansk Folkeparti, som at Professionshøjskolernes Rektorkollegium ønsker – i hvert fald på sigt – at udbyde f.eks. læreruddannelsen i udlandet. Udviklingen vil kunne smitte negativt af på læreruddannelsen i Danmark. Dette er dybt betænkeligt.

Undervisningsministeriet skriver i sit høringsnotat, at de pædagogiske uddannelser er omfattet af lovforslaget, og at de dermed kan udbydes i udlandet. Ministeriet skriver også, at for læreruddannelsens vedkommende vil det imidlertid være vanskeligt at forestille sig, at uddannelsen kan godkendes i udlandet. Det er et udmærket svar fra ministeriets side, men det vækker stadig bekymring, at de pædagogiske uddannelser trods alt er omfattet af lovforslaget. Hvorfor skal de være det, medmindre det er meningen at udbyde dem i udlandet, hvis ikke nu, så på sigt?

Uanset om Dansk Folkepartis ændringsforslag bliver vedtaget eller ej, så har Dansk Folkeparti noteret sig, at ministeren i svar på spørgsmål 1 forpligter sig på at inddrage forligskredsen bag læreruddannelsen, såfremt læreruddannelsen skal udbydes i udlandet. Dette tolker Dansk Folkeparti således, at forligskredsen bag læreruddannelsen skal godkende et udbud af læreruddannelsen i udlandet. Den tilkendegivelse hilser Dansk Folkeparti velkommen, og understreger i den forbindelse, at Dansk Folkeparti som forligsparti har vetoret. Uagtet dette fastholder Dansk Folkeparti sit ændringsforslag, så det klart markeres, at partiet er imod muligheden for at udbyde læreruddannelsen i udlandet, da læreruddannelsen og en række andre uddannelser må anses som værende kulturbærende i samfundet bl.a. på baggrund af nødvendigheden af, at undervisningssproget skal være dansk.

Dansk Folkeparti har noteret ministerens på spørgsmål 2, hvor det efter Dansk Folkepartis opfattelse fremgår, at det i sidste ende er ministerens ansvar at sikre, at danske uddannelsesaktiviteter i Danmark ikke lider økonomisk overlast på grund af udbud af uddannelser i udlandet.

Med disse kommentarer kan Dansk Folkeparti tilslutte sig lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.[Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et mindretal (DF), tiltrådt af <>:

Til § 1

1) I den under nr. 1 foreslåede § 17 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Uddannelserne til professionsbachelor som lærer i folkeskolen og professionsbachelor som pædagog kan ikke godkendes til udbud i udlandet.«

[Udelukkelse af udbud af danske lærer- og pædagoguddannelser i udlandet]

Af undervisningsministeren, tiltrådt af <>:

Til § 3

2) I den under nr. 1 foreslåede § 10 a, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »herunder om«: »gebyr for behandling af ansøgning om godkendelse af udbud,«.

[Gebyr]

Til § 4

3) I den under nr. 1 foreslåede § 10 a, stk. 3, 1. pkt. indsættes efter »herunder om«: »gebyr for behandling af ansøgning om godkendelse af udbud,«.

[Gebyr]

Til § 5

4) I den under nr. 1 foreslåede § 9 a, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »herunder om«: »gebyr for behandling af ansøgning om godkendelse af udbud,«.

[Gebyr]

Til § 7

5) Paragraffen udgår.

[Administrativ forenkling]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget undtager lærer- og pædagoguddannelserne fra lovforslaget.

Læreruddannelserne og pædagoguddannelserne er uddannelser, der efter Dansk Folkepartis opfattelse kun kan gennemføres i en dansk sammenhæng. De pågældende uddannelser kan på grund af, deres danskkulturelle indhold ikke udbydes i andre lande.

Til nr. 2-4

Ændringsforslagene om, at undervisningsministeren fastsætter og opkræver gebyr for behandling af ansøgning om godkendelse af udbud i udlandet, stilles for at opnå en enklere administration af ordningen, herunder at undgå en administrativ belastning af Akkrediteringsrådet. Det foreslås derfor i ændringsforslag nr. 4 ikke at give Akkrediteringsrådet til opgave at fastsætte og opkræve gebyr til dækning af rådets behandling af ansøgning om akkreditering efter lovforslaget. Det er fundet mest hensigtsmæssigt, at denne administrative opgave forestås af Undervisningsministeriet.

Efter § 13 stk. 1, i lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser afholder ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udgifterne til Akkrediteringsinstitutionen. Dette vil også omfatte udgifterne ved Akkrediteringsrådets behandling af ansøgning om akkreditering af udbud i udlandet efter dette lovforslag. Den foreslåede hjemmel tænkes anvendt til at Undervisningsministeriet fastsætter og opkræver gebyrer til dækning af disse udgifter. Gebyrerne vil blive fastsat efter drøftelse med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og vil en gang årligt blive overført til dette ministerium. Der er ingen aktuelle planer om, at hjemmelen skal anvendes til fastsættelse af gebyr til dækning af Undervisningsministeriets øvrige udgifter i forbindelse med godkendelse af udbud i udlandet

Til nr. 5

Ændringsforslaget indebærer, at de foreslåede ændringer af lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser udgår. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 2-4.

Sophie Løhde (V) Britta Schall Holberg (V) Malou Aamund (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) Troels Christensen (V) Martin Henriksen (DF) nfmd.

Hans Kristian Skibby (DF) Charlotte Dyremose (KF) fmd. Villum Christensen (LA)

Christine Antorini (S) Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Niels Christian Nielsen (S)

Pernille Vigsø Bagge (SF) Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 188**

Bilagsnr.	Titel
1	Lovudkast og høringsliste, fra undervisningsministeren
2	Kopi af L 147 – samrådsspm. A, til videnskabsministeren og undervisningsministeren, vedrørende væsentlige forskelle i de modeller for udbud af uddannelserne i udlandet, der er valgt for henholdsvis erhvervsrettede videregående uddannelser (L 188) og universitetsuddannelserne (L147)
3	Kopi af L 147 – spm. 3 til videnskabsministeren og undervisningsministeren vedrørende forskelle i mål og principper for uddannelsernes internationalisering, som det udmøntes med lovforslagene L 147 og L 188
4	Høringssvar, fra undervisningsministeren
5	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Kopi af svar på spm. 3 – L 147 (Universitetsloven), fra videnskabsministeren
7	Høringsnotat fra undervisningsministeren
8	Talepapir fra samråd i Videnskabsudvalget 29/4-09 fra videnskabsministeren
9	Meddelelse om teknisk gennemgang
10	Notat om sammenligning af L 147 (Universitetsloven) og L 188, fra undervisningsministeren
11	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
12	Kopi af L 147 (Universitetsloven) - svar på spm. 4, fra videnskabsministeren vedrørende betækningsbidrag
13	Betækningsbidrag til L 188 fra undervisningsministeren
14	Talepapir fra samråd 29/4-09 om de væsentligste forskelle i lovgivningen om udenlandske studier fra undervisningsministeren
15	1. udkast til betænkning
16	Kopi af L 147 – svar på spm. 1, 2 og 5-9, fra videnskabsministeren
17	Ændringsforslag, fra undervisningsministeren
18	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 188

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministeren vil yde teknisk bistand til et ændringsforslag som indebærer, at lovforslaget i første omgang begrænser, hvilke uddannelser der vil kunne godkendes til udbud i udlandet, og som undtager de pædagogiske uddannelser fra lovforslaget, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

-
- 2 Spm. om ministeren kan garantere, at det ikke bliver muligt at overføre midler (offentlige tilskud) fra danske aktiviteter til udenlandske aktiviteter, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag der indebærer, at udlandsaktiviteten, når den får overskud, skal tilbagebetale underskuddet de foregående år til den danske uddannelsesinstitution, således at der samlet set ikke er en udgift for den danske uddannelsesaktivitet, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om ministeren vil yde teknisk bistand til et ændringsforslag, der ændrer muligheden for, at den udenlandske aktivitet kan give underskud fra i alt 4 år til i alt 2 år, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm., om de af lovforslaget påvirkede institutioner falder ind under servicedirektivet som følge af vedtagelsen af L188, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om, hvilke ændringer der skal til, hvis danske studerende skal kunne få SU, hvis de vælger at læse en dansk uddannelse, der etableres i udlandet, sådan som L 188 lægger op til, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om ministeren vurderer, at det vil have nogle økonomiske konsekvenser, hvis lovgivningen ændres, så studerende kan få SU, også hvis de vælger at læse på en dansk uddannelse etableret i udlandet, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om brugerbetaling efter det pågældende lands nationale lovgivning, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om opkrævning af brugerbetaling af danske studerende på danske uddannelser etableret i udlandet, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om ministeren er positiv over for muligheden for, at en dansk studerende kan læse på en dansk uddannelse i udlandet og henholdsvis modtage SU undervejs eller modtage udlandsstipendium til dækning af brugerbetalingen eller begge dele, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvorfor danske akademi- og professionsuddannelser ikke skal kunne indgå i partnerskaber med tilsvarende udenlandske uddannelsesinstitutioner, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvilke problemer der vil opstå for danske akademi- og professionsuddannelser, hvis L 188 udskydes til vedtagelse i efteråret 2009 med henblik på at opnå så høj grad af parallelitet mellem L 147 og L 188, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2

Et af udvalgets spørgsmål og undervisningsministerens svar herpå

Spørgsmålet og svaret er optrykt efter ønske fra DF.

Spørgsmål 2:

Kan ministeren i fortsættelse af drøftelserne under 1. behandlingen garantere, at det ikke bliver muligt at overføre midler (offentlige tilskud) fra danske aktiviteter til udenlandske aktiviteter?

Svar:

Ifølge lovforslaget skal danske uddannelser udbydes i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Det vil bl.a. indebære, at udbud i udlandet – ligesom det allerede gælder for almindelig indtægtsdækket virksomhed, herunder sådan virksomhed i udlandet – ikke må give et akkumuleret underskud 4 år i træk. Denne regel vil indebære, at et eventuelt underskud ved udbud i udlandet efter lovforslaget efterfølgende inden for den nævnte 4-årsperiode vil skulle dækkes ind ved et tilsvarende overskud. Udbud i udlandet efter lovforslaget må derfor højst give underskud 3 år i træk, hvorefter det således akkumulerede underskud fuldt ud skal dækkes ind ved overskud det 4. år. Formålet hermed er at undgå, at der ydes statstilskud til denne særskilte indtægtsdækkede virksomhed.

Risikoen for tab ved udbud i udlandet, som ikke kan dækkes ind ved efterfølgende overskud, skal efter forslaget søges yderligere begrænset. Udbud i udlandet skal i modsætning til almindelig indtægtsdækket virksomhed, herunder virksomhed i udlandet, godkendes forudgående af Undervisningsministeriet. Ministeriet vil i denne forbindelse skulle vurdere, om udbud i udlandet vil belaste uddannelsesaktiviteterne i Danmark, ligesom ministeriet i øvrigt kan pålægge en institution at ændre, evt. ophøre med, udlandsvirksomheden, hvis det vurderes, at udlandsvirksomheden vil belaste uddannelsesvirksomheden i Danmark.